

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103.

Telephone: 431-6344

Jaunimo Metai

Birželis - June 22, 1966

Nr. 70

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

KO VERTAS VETO?

JAV PREZIDENTAS PASILAIKĖ TEISĘ DUOTI AR NEDUOTI LEIDIMĄ PANAUDOTI AMERIKIEČIŲ ATOMINIUS UŽTAISUS NATO SĄJUNGOS GYNIMOSI RĖMUOSE. — TOJI VETO TEISĖ, YPAČ PO VIETNAMO KARO PATIRTIES, LABAI BAIDO EUROPIEČIUS, O PATIEMS AMERIKIEČIAMS NEDAVĖ JOKIOS NAUDOS.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Prieš vykdamas į Maskvą, de Gaulle padarė dar vieną žingsnį į Prancūzijos 'suverenumo atstatymą' -- jis atšaukė dvi aviacijos eskadras (viso apie 100 lėktuvų) iš NATO. Tuo tarpu buvęs jo priešas prezidento rinkimuose, socialistas Mitterand, pareiškė, kad NATO jau yra 'praeities dalykas' ir reikalinga kokia nors nauja sąjunga. Gi socialistų partijos generalinis sekretorius Guy Mollet, kalbėdamas tame pačiame kairiųjų susirinkime Paryžiuje užpraeitą sekmadienį kaip ir Mitterand, pasiūlė pradžia sudaryti nepuolimo paktą tarp NATO ir Varšuvos paktą dalyvių bei eiti prie abiejų paktų visiško panaikinimo. Tokiu būdu galima teigti, kad praktiškai beveik visa prancūzų 'viešojo nuomonė' yra už naujų politinių galimybių ieškojimą. Kad tam esama progų, bandoma išvesti iš tariamo Rumunijos 'gaullizmo'. Girdi, Vakarų ir Rytų sąjungos pradėjusios irti iš vidaus ir tą procesą tereikia paskatinti.

Tokią galvosensą kritiškai vertina londoniškis konservatyvus The Daily Telegraph:

"Prileidžiama, kad jei Prancūzija ir Rumunija, elgiasi panašiai, jos tai daro tuo pačiu pagrindu. Kadangi tai vyksta Vakaruose ir Rytuose, daroma išvada, kad tai išplaukia iš pačių sutarčių prigimties ir, iš viso, karinės sąjungos tėra tiek reikalingos, kiek sena skrybėlė. Tai tačiau yra visai klaidinga.

Tokia išvada remiama klaidinga prielaida, kad NATO ir Varšuvos paktai yra vienas ir tas pats. Iš tiesų viena yra laisva demokratinė sąjunga, o kita tėra grupė komunistinių diktatūrų, kurių vadai neišgyvens nė vienos dienos, jei jų valstybėse ar jų pasieniuose netykotų milžiniška sovietų jėga".

Šia proga idomu pastebėti, kad Frankfurter Allgemeine Zeitung pranešimu, rumunų kompartijos vadas Ceausescu, kurio gegužės 7 d. kalba šioje vietoje plačiai aptasakota, sukėlė tiek daug vilčių apie rumunų 'gaullizmą', dabar save jau koregavo ir kalbėdamas Valachijoje reikalavo pasitraukimo visų 'ne europietišku' (su-

prask, amerikiečių) kariuomenių, o Varšuvos paktą panaikinas galės įvykti tik po... NATO paleidimo.

Didesnės reikšmės politiniams žygiams turėtų turėti ne rumunų komunisto vadeivos žodžiai, bet strateginiai 'apdūmojimai'. Karas Vietname parodė, kad vadina 'lankstaus atsako' (flexible response) strategija nedavė laukiamų rezultatų. "Air Force and Space Digest" žurnalo redaktorius John F. Loosbrock rašo, kad toji strategija prezidentams Kennedy ir Johnsonui buvo ipiršta generolo Maxwell Taylor. Pagal ją priešui atsakoma palaipsniui, lygiagrečiai jo spaudimui, tikint, kad priešas, pamatęs savo priemonių beviltiškumą, liausis kovoti nenuagėtas. Vietnamas parodė, kad tokios strategijos laikantis JAV turėjo, kovodamos su palyginti silpnu Šiauriniu Vietnamu, sukongcentruoti labai daug savo karinių pajėgų ir pametė savo technologinę iniciatyvą kitų valstybių, suprask Sovietų Sąjungos ir R. Kinijos, naudai.

Tokioje situacijoje Vietnamo karas reikalingas ir Sovietų Sąjungai ir Kinijai, nes jos juo naudojasi be jokios rizikos. Ar negali kas nors panašaus atsitiikti Europoje? Jei JAV bijo išnaudoti savo techninę persvarą Vietname, ar jos nebijos jos panaudoti Europoje?

Prancūzijai pasitraukus, NATO netenka savo gilumos, kuri yra taip reikalinga gynimosi operacijom, o jos visų pirma ir buvo numatytos sovietų puolimo atveju. Tai versta grįžti prie masyvaus atkeršijimo doktrinos, vyraavusios Eisenhowerio laikais. Bet tada JAV galėjo grąsinti sovietams atominiu bombardavimu už bet kokią nusikaltimą, pačios nebijodamos panašios reakcijos iš sovietų pusės. Šiandien padėtis yra tokia, kad ir Sovietų Sąjunga galėtų suteikti keletą skaudžių atominių smūgių ir todėl abejose pusėse norima išvengti visko, kas prie to konflikto galėtų vesti. Dėl to suprantamas ir mažesnių NATO partnerių noras žinoti, kada amerikiečiai norės pavartoti atomines bombas jų apgynimui ir kada ne.

Der Spiegel, liedsdamas

LOS ANGELES CHORĄ GIRDĖSIME CHICAGOJE

Los Angeles lietuvių kolonija, palyginus su kitais lietuvių centrais yra maža. Lietuviai pabirę tolimose šio Angelių Miesto apylinkėse ir kasdieniniai susibūrimai bet kokiam kultūriniam darbui sunkokai įmanomi. Tik sekmadieniai teikia viltį susitikimams, gražesniai pabendravimui ir iškiliesiems kultūriniais parengimams.

Ilgėdamiesi lietuviškojo gyvenimo įvairumo, giesmės ir dainos, jie prieš dvidešimt penkerius su viršum metų įteigė pirmąjį ir vienintelį Šv. Kazimiero Parapijos Chorą, kurio pirmoji paskirti buvę giedoti bažnyčioje lietuviškų pamaldų metu. Šis choras gimė 1940 metais ir jam vadovavo pirmoji dirigentė moteris Bronė Starkienė. Po to choro darbą tęsė visa eilė dirigentų: sesuo Asisija,

G. Gražytė, A. Šlapelis, Juozas Ažuolaitis, Antanas Skridulis, Vladas Baltrušaitis, J. Strolia. 1953 m. choro vairą į savo rankas ima talentingas muzikas komp. Bronius Budriūnas, kuris chorą sekmingai išvairavo ir iki šios dienos.

Šis vienintelis lietuvių choras Los Angeles lietuvių kolonijoje per ketvirtį šimtmečio išvarė gilią kultūrinę vagą. Vėliau jam buvo statomi didesni reikalavimai ir jis giliai įaugo į šios lietuvių kolonijos kultūrinės veiklos dirvą. Be pagrindinio choro sąstato įvairiais laikotarpiais prie choro veikė vyrų kvartetas, oktetas ir moterų choras. Be giedojimo bažnyčioje, jis plačiai reiškiasi įvairių parapijos tautinių švenčių minėjimuose bei įvairiuose suvažiavimuose, duodamas vertingus koncertus. Šis choras atstovauja lietuvių liaudies ir lietuvių kompozitorių muziką Board of Education, International Institute, City of Los Angeles ir kitų vietinių organizacijų rengiamuose koncertuose. Bažnytniniame repertuare choras turi DuBois oratoriją "7 Kristaus Žo-

džiai" ir aštuonias giedotinas mišias bei per šimtą giesmių. Choras yra pastatęs muzikinių scenos veikalių, dalyvauja televizijos programose, iš kurių paminėtina 1964 m. įvairių tautybių programa, perduota per visas NBC televizijos tinklo stotis. Choras dalyvavo I ir II-oje Dainų šventėje ir išleisdės "7 Kristaus Žodžiai" plokštelę.

Chorą sudaro 85 chorisai, iš jų 55 moterys ir 30 vyrų. Chorisų tarpe didelis procentas jaunimo.

Choro valdybą sudaro: komp. B. Budriūnas -- choro dirigentas, valdybos pirmininkas Algis Raulinaitis, vicepirmininkai Ona Razutienė ir Fredas Prišmantas, sekretorė Birutė Dabšienė ir išdininkas Antanas Polikaitis.

Choras entuziastiškai ruošiasi Dainų šventei, kuri įvyks Chicagoje liepos 3 d. International Amphitheatre. Šioje Dainų šventėje didingai skambės vienas iš iškiliausių muz. komp. Br. Budriūno kūrinių "Tėviškės Namai", kurį diriguos pats autorius, o akompanuos R. Apeiky-

VIRŠUJE: Los Angeles šv. Kazimiero parapijos choras su vadovu Br. Budriūnu, valdyba ir svečiai po vieno koncerto.
L. Kančausko nuotrauka

tė. Kantatai žodžiai patriotiniai, mieli ir brangūs, sukurti poeto B. Brazdžionio.

Valandėlę pakeliavę šio darbštus choro eitu keliu, džiaugsimės jį matydami Dainų šventėje, Chicagoje, kurioje susijungs tūkstančiai dainuojančių JAV ir Kanados lietuvių širdžių ir galingai skambančia daina siųsime savus sveikinimus ir padėsinimo viltį pavergtom tėvynėn, laisvės pasiilgusiam broliui ir seserei.

O Angelių miesto dainininkams laimingos kelionės ir iki pasimatymo Chicagoje!

Jurgis Janušaitis

Kas nauja
Pasaulyje

* P. KOREJOS sostinėje Seule įvyko 9 Azijos ir Pietų Pacifico valstybių konferencija, kurioje dalyvavo Japonijos, Korėjos, Malaizijos, Filipinų, Australijos, N. Zelandijos, P. Vietnamo, Tailando ir Formozos atstovai.

Tų valstybių atstovai sudarė organizacinius ryšius tolimesniam bendradarbiavimui palaikyti ir plėsti. Konferencija buvo svarbi politiniu atžvilgiu. Joje išryškėjo noras vieningai spirti prieš nuolat grėšiančius komunistinės invazijos pavojus. Be to spėjama, kad buvo aptarti ir ryškesnės pagalbos P. Vietnamui reikalai.

* SOVIETINIO BLOKO diplomatinės atstovybės boikotavo Baltuosiuose Rūmuose suruoštą priėmimą prie JTO akredituotiems diplomatams. Pasirodė tik Jugoslavijos ir Rumunijos atstovai. Komunistinio bloko atstovai savo boikotą aiškina tuo, kad nebuvo pakviesti Mongolijos, Kubos ir Albanijos atstovai. O tai įvyko todėl, kad JAV su tais kraštais nepalaiko diplomatinių santykių.

* NUMATYTOSIOS TURISTINĖS kelionės laivu iš Helsinkio į Rygą teko nutraukti, nes ant raijai kelionei gegužės 14 d. užsirašė tik 2 turistai. Pirmoji kelionė gegužės 7 d. buvusi ir paskutinįja. Tos kelionės dalyviai suomiškai pareiškė matę ir nuobodesnių miestų už Rygą, tačiau esamos sąlygos ir ten turistams neviliojančios.

UŽBAIGIANT DIDELĮ DARBĄ...

New Yorke suruoštos Lietuvių Enciklopedijos leidimo užbaigimo iškilinėse leidėjas Juozas Kapočius patiekia finansinę apyskaitą. Kairėje sėdi vienas L.E. redaktorių Antanas Bendorius, dešinėje konsulas Anicetas Simutis.

R. Kisieliaus nuotrauka

Wroclawo lietuvių tautinių šokių grupės "Vilnelė" nariai prie miesto rotušės, nusifotografavę po iškilmių, minint Lenkijos 1000 metų krikščionybės priėmimo sukaktį.

LENKIJOS LIETUVIŲ VEIKLA

Apie Lenkijos lietuvių gyvenimą ir veiklą mūsų spaudoje mažai ką turime, nors asmeniškai kontaktus ne vienas su tenyščiais lietuviais palaiko. Daugiausia, ką žinome, tai iš Balfo pranešimų apie Punsko, Seinų ir Suvalkų apylinkėse gyvenančius lietuvius

bei apie jų turimą lietuvišką mokyklą Funske. Dauguma tų pranešimų kalba apie tenyščių lietuvių skurdą ir apie reikalingą juos šelpti.

Šiomis dienomis pasitaikė proga susiristi su Breslau (lenkai šį miestą dabar vadina Wroclaw) lietuviais. Breslau, tai didelis rytinės Vokietijos miestas, po II Pas. karo atitekęs len-

kams. Kad Breslau nuo seniau būtų gyvenę lietuviai, neteko girdėti. Gal koks vienas kitas. Didelė lietuvių banga užplūdo tik II Pas. karo pabaigoje, kai, artėjant frontui prie Lietuvos, nemažas jų būrys įvairiomis priemonėmis pasiekė ir Breslau. Tačiau šie lietuviai Breslaupastoviai neišsikūrė, o, kai frontas priartėjo ir prie Breslau, patraukė toliau į vakarus.

Dabartiniai Breslau ar Wroclaw lietuviai atsirado jau po karo. Tai daugiausia iš Vilniaus krašto ar ir iš Lietuvos kilę lietuviai, kurie turėjo galimybę ir norą tuoj po II Pas. karo, po to, kai Sov. Sąjunga okupavo Lietuvą 1944 metais, užsirašyti save lenkais ir repatriuoti į Lenkiją. Nemaža jų tokiu būdu atsirado Wroclaw ir kituose Lenkijos gautuose miestuose.

Kaip rašėjas iš Wroclaw praneša, Lenkijoje veikia Lietuvių Visuomeninė Kultūros Draugija, kurios centras yra Seinuose. Draugija veikia legaliai ir yra registruota. Draugija turi įvairiose Lenkijos vietose savo skyrius, vadinamus rateliais. Toks tos draugijos ratelis veikia ir Wroclaw nuo 1962 m. gegužės 2 d. Pradžioje rateliui priklausė tik 12 asmenų, šiuo gi metu jis išaugo iki 100 narių. Ratelis turi nuosavą seklę (klubą), kuriame yra radijas, televizija bei knygynėlis su apie 500 lietuviškų knygų.

Prie ratelio yra įsikūrusi lietuvių tautinių šokių ir dainų grupė, kuri pasivadino save "Vilnelė". "Vilnelė" šiuo metu vadovauja veiklus lietuvis Antanas Žukauskas. "Vilnelė" jau turėjo keletą pasirodymų lenkų visuomenės parengimuose ir turėjo didelio pasisekimo net Wroclaw, bet ir kitur. Vietos lenkų laikraščiai labai palankiai atsiliepė apie "Vilnelės" ansamblio pasirodymus, gerėdamiesi puikiais lietuvių tautiniais rūbais ir smagiais šokiais. Vėliau "Vilnelė" pasirodymas buvo Wroclaw minint Lenkijos 1000 metų krikščionybės priėmimo sukaktį.

Ratelis tik šiek tiek nusiskundžia, kad jam priklauso tik nedaug jauniu. Tačiau šiuo metu

Niekur neišeisi tu iš laukų šitų,
Kur dangus toks melsvas kaip linų žiedai,
Nors svetur ir auksu gatvės grįstos būtų —
Be tėvynės dūmų reikės mums sudžiūt.

-ab

PASLAPTINGAS A. TERCO ROMANAS

Paskutinis Abramo Terco (Andriejaus Siniaevskio) romanas, išleistas užsienyje, yra "Liubimov". Už šį veikalą ir už ankstesnius, ypač "Teismas eina" ir "Apie socialistinį realizmą", autorius buvo nuteistas septyneriems metams kalėjimo. Neseniai skaitėme tos bylos aprašymą.

"Liubimov" pirmą kartą buvo išleistas lenkų kalba Paryžiuje 1963 m. Išleido Institut Littéraire. 1964 m. tas veikalas buvo išleistas Washingtone rusų kalba su to paties instituto autoriaus teise (copyright). Ne-

trukus po to, jau 1965 m., pasirodė ir angliškas vertimas, išleistas New Yorke Random House leidyklos skyriaus (Pantheon Books). Išvertė ir įžangą tam vertimui pridėjo Mania Harari. Vertimas gana laisvas, kai kurie skyriai ir sakiniai praleisti, kai kurie vartai suanglinti ir romanui duotas angliškas pavadinimas "The Makepeace experiment" (t. y. Taikadario eksperimentas pagal vyriausią veikėją Lenią Tichomirovą).

Kaip vertėja nesivaržė dėl vertimo tikslumo, matyti ir iš kai kurių vartų pakeitimo. Pav., vienoj vietoj randam minimą lietuvių kalbą ("Meškos čiaušėjo lietuviškai..."), kai eina kalba apie slaptąjį kodą, įvykus sukilimui Liubimovo mieste), nors autorius kalba apie meškas, čiauškančias kalmikiškai. Jei dar kur yra meškų apie Vilnių, gal vertėja buvo ką nugirdusi apie anų metų lietuvių studentų sambrtėdį ir ši kalba jai atrodė populiarese. Nors nieko neturėtum prieš meškas, čiauškančias lietuviškai (ana perkeltine prasme), bet rusiškoji versija (su leidejo B. Filipovo įžanga) ilka originalui artimiausia.

"Liubimov" nėra tikras romanas, bet greičiau humoristinė apysaka bei pasaka, ar net satyra. Pirmataky jam galėtum rasti nuo Gogolio iki Sologubo, nuo Sčedrino iki Zoščenkos. Veikalas pilnas simboliškų, paslaptinių vietų, ironijos ir mįslių. Vietomis pats autorius yra bandęs duoti "raktą" pastabomis įnašose, bet kartais ir tos pastabos, kad ir gana ilgokos, visko neišaiškina. Tačiau kaskur aiškumas neabejotinas.

Visas "Liubimovo" veiksmas sukasi apie mechaniką Lenią Tichomirovą, kurs išmokęs psichologinio magnetizmo paslaptį, moka paveikti žmones taip, jog tampa Liubimovo valdovu. Jo tikslas — žmoniją laimėti ir iš tikrųjų jį turi visko, ko tik nori. Toliau tikslas — pasaulio užvaldymas ir universalinės taikos įgyvendinimas. O dar toliau — gal būti ir žvaigždžių valdovo karūna (kosminės erdvės užėmimas). Tačiau veikiai realybė tas aukštas svajones sugriauša, ir Tichomirovo likimas, kaip ir ankstesnių pasaulio diktatorių, — siaubingas griuvimas.

Be abejo, Tercas šiuo kūriniu rodo sovietinę santvarką bei sovietinį žmogų iš humoristinės pusės, pasigaudamas aukšto laipsnio ir gerai iškuitytuotą vaizduotę. Jeigu veikalas būtų atėjęs į vakarus ne slaptais kanalais, bet paprastu būdu, jis būtų mažiau dėmesio sukėjęs, negu dabar. Pats autorius teisme sakėsi nesąs priešingas nei sistemai nei norėjus kraštui pakenkti, su kuo sutinka ir kai kurie literatūros kritikai (pav,

Č. Milosz), bet vakarai veikale (žinėjau aiškų priešišką nusistatymą. Jau vien užsieny spausdinimo faktas tai rodo. Nors autorius ir nebūtu priešiškas komunistinei sistemai, o norėtų tik jai gero, terododamas jos klaidas, tačiau kaip išaiškinti, kad savo vyriausio veikėjo neužkėlė į žvaigždes, o leidžia jam kristi nuo valdovo sosto, nors, atrodo, visi laimingi ir patenkinti.

Atsakymo į tai reikėtų ieškoti dviejose simbolinėse asmenybėse — aukštesnio intelekto atstove Samsone Samsonovičiui ir liaudies atstovėi Lenios motinai.

Pirmasis, Tichomirovo gimnaitis, išmokęs jį psichologinio magnetizmo (Lenino metodo paveikti mases) pradedant dekadristais ir baigiant spalio revoliucija, pasitikėdamas vien intelektu ir atmetęs tikėjimą, bet gi nėra linkęs pasaulio atiduoti šėtono visiškai valiai bei galiai. Tichomirovas jau suko tuo keliu. Iš sukilusio Liubimovo atbėgęs draugas Ušauka: "Jis neatidarys bažnyčių. Jis netoks, kurs atstatytų religiją". Kiti draugai klausia, kodėl. "Ogi todėl, kad Lenia Tichomirovas yra burtininkas! Dėl to, kad jis yra Antikristas! Jis turi velnius, kurie jam padeda".

Beveik tuo pat metu moterys kalbasi aiškėję apie naujienas ir lyg pergyvena kitokio pasaulio eigą: "Sako, stebuklinga ikona atrasta Liubimove... Vyskupas Leonidas, ne, ne vyskupas, tai nekaltas Lenia... Jis atidaro bažnyčias! Atidaro bažnyčias! Atidaro bažnyčias! Padėk jam, Viešpatie! Duok jam nugalėti šėtono kariuomenę, Antikristo armijas!"

"Mama", kartą sako Tichomirovas, "tavo sūnus jau kone valdo žvaigždes, o tu vis kalbi apie Dievą! Suprask gi, mama, nėra Dievo! Ir kai jį nusitraukė skarelė ir nusišiuosė ašaras: "Na, neverk, mama. Tu paskutinė, išsilaisvinusi iš prietarų". "Nėra Dievo", kalbėjo užsikirsdama ji. "Nėra nei Elijo, nei angelų... viskas tik elektra... Valgyk, vaikel, kad būtų stiprus... Nėra Dievo... Imk gabalėlį šviežio sūrio..."

Nėra abejonės, kad ir ekonominės problemos prisidėjo prie Tichomirovo griuvimo, nes minimumas duonos reikalingas, o žmonės tik tam tikrą laiką galėjo būti laimingi hipnotizmo transe: geriau bus rytoj, kai būsime užėmę daugiau žemių, kai bus nugalėtas kapitalizmas.

"Kad tik dar metus gautumė taikos", kalbėjo Leonidas, "o tada mūsų valstybinis biudžetas pralinks ir Belgiją ir Olandiją. O po to galima galvoti apie teritorijos praplėtimą ir mūsų idėjų paskleidimą platesniu mastu".

Tam pasiekti, žinoma, reikia "išpildyti dviejų šimtų procentų normą ir nė kiek nemažiau". Bet ką tai reiškia tiems, kurių "rankos pilnos jėgų, o širdys entuziazmo". Išnykus ir pinigams, ims aušti visuotinė viso pasaulio laimė, nes ir norų tik tiek teatsiras, kiek užplanuota ekonomija galės juos patenkinti. Tačiau, kiek veikale bebūtų kalbama apie ekonomiją ar politiką, jo paslaptingo tati nesumažina. Tikrosios jo prasmės reiktų ieškoti paties autoriaus užuominų teisme: "To kūrinio bruožai yra susiję su stebuklingos meškos ir fantazijos pasauliu".

Kas yra ta "stebuklinga meška"? Teismas tuo nesidomėjo. Už simboliką negi baus. Ir anų laikų carinis cenzorius nesidomėjo, kas slepiasi po Adomo Mickievičiaus "Konrado Valerodo" skraiste, kuria buvo pridengta dabartis. Bet jei šiaurės meška nuo seno yra Rusijos simbolis, tai pagrindinė veikalo mintis yra ši: gelbėkit Rusiją, kol dar ji galutinai nepateko į šėtono nagus! Ne be prasmės veikalas baigiamas requiem egzekvijomis, kurias užprašo kai mo moterėlė už Samsonovičių ir... Tichomirovą. Ta "babuška" eina tautos gelbėjimo simboliu. Net stalininis rusų rašytojas Solženicyn jai skyrė žymią rolę žmonijos gelbėjime.

Surrealistinis šio kūrinio pamušalas jį artimai sieja su Vakarų Europos literatūromis. Nors jame yra gausu bruožų,

(Nukelta į 3 psl.)

KO VERTAS VETO?

(Atkelta iš 1 psl.)

atominiai ginklai turėtų būti panaudoti, yra NATO narių visai aiškiai aptarta. Tiesa, JAV prezidentas turi teisę duoti ar neduoti leidimą panaudoti tuos ginklus, tačiau ne jo dalykas pasakyti, kaip tie ginklai turi būti panaudoti. Amerikiečiai vieni, jei ir norėtų, negalėtų juos panaudoti, sakym, savo 'privatiam karui' prieš sovietus. Iš viso, jei sovietai dabar pulktų, tai nutarimą, kaip Vokietiją ir visą Vakarų Europą ginti, padarytų ne amerikiečių, bet prancūzų generalas Crepin, kuris yra vidurio ruožo (nuo Baltijos iki Alpių) NATO kariuomenės vyr. vadas. 'Sacuer' vyr. NATO vadas — amerikiečių generalas Lemnitz turės tik bendrą priežiūrą nuo Norvegijos Nord Capo iki Turkijos rytinės sienos.

Tokiu būdu europiečių dalyvavimas gynyimos planavime ir jo vykdyme yra labai didelis, ir vienintelė kliūtis yra baimė, kad JAV prezidentas gal neleis panaudoti atominius ginklus ir tuo būdu galėtų nulemti sovietų persvara žmonėmis. Ta 'veto' galimybė verčia nuo JAV trauktis jų sąjungininkus, gi pačiom JAV nedavė jokios naudos. Tačiau kiekvienas pasiūlymas nuo tos veto teisės tam tikrom sąlygom atsisakyti pačioje Amerikoje būtų labai nepopuliarus.

Jau.....Tik žiedą patraukus bklekinės!

Stroh's
eina kartu
su džiaugsmu...

Kur tik matysite besilinksminančius žmones, ten rasite nemažai ir Stroh's liepsnų daryto skonio. Stroh's gaunamas patogiuose šešių skardininių paketuose su lengvai atidaromu žiedu. Gėre-

kitės stroh's... patogiuose raudonuose šešių po 12 oz. lengvai atidaromų skardininių paketuose. Stroh's... vienintelis Amerikos liepsna darytas alus.

Stroh's
LIEPSNA DARYTAS
SKONIS

DIRVA

The Lithuanian Newspaper
Established 1915

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas,
R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

DAINŲ ŠVENTEI RUOŠIANTIS

Visa eilė chorų baigia savo paskutinius "apšlifavimo" darbus ruošiantis didžiajai Dainų Šventei Chicagoje. Muzikų ir chorvedžių nuomone, kiek galvosūkių suteikė Budriūno naujoji kanta-ta, reikalaujanti iš vadovų ir choristų didesnio dėmesio. Šalia kai kurių techniško pastabų iš muzikinės srities, visi sutaria dėl vieno dalyko -- kantata didinga, išpūdinga ir Dainų Šventei suteikianti reikiamą orumą. Šiaip ar taip lie-tuviškoji daina turės pro-gos pasireikšti ne tik gražiu ir išpūdingu jos išpildymu, bet ir gilios muzikinės kultūros pagrindais.

Mūsų kaimynai latviai jau kuo ne visą šimtme-tį savo tradicines Dainų šventes yra pavertę di-dingomis patriotinėmis manifestacijomis. Daina ir jiems nėra vien siau-ra muzikos sritis, pasi-reiškianti vienu kitu koncertu. Tai yra pras-minga tautos kultūrinės dvasios apraiška, kuriai skiriamas didelis dėme-sys.

Ir mūsų Dainų šven-tės yra didingos savo apimtimi, spalvingos sa-vo turiniu. Tik vertėtų atkreipti didesnį dėmesį į jau pasireiškusias už-uominas spaudoje, ku-rios nurodo į menką dė-mesį tai mūsų muzikos meno sričiai, kuri ne-prasideda ir nepasibai-gia didesnės ar mažes-nės Dainų šventės suor-ganizavimu.

Dainų šventė yra dau-gelio žmonių sudėtinio darbo rezultatas. Bet mūsų chorai gi ne vien Dainų šventei dirba ir ruošiasi. Meilė lietuviš-kai dainai atneša vis nau-jų kūrybinių laimėjimų, kuriuose sudėta kompozi-torių, chorvedžių ir cho-ristų darbas. Šalia to, vi-sos šios talkos įnašas nėra uždaras siaurai mūsų kultūrinių apraiškų sri-čiai. Visomis muziki-nės kūrybos šakomis

nuolat naudojamos ir vi-suomeninėje veikloje.

Čia ir kyla klausimas -- ar yra atkreiptas pa-kankamas dėmesys taip plačiai naudojamai me-no sričiai ir jos darbu-tojams, skiriant premi-jas, paramą ir bet koki kitoki dėmesio vertę at-pildą? Sustojus ties tuo klausimu, be platesnių aiškinimų kiekvienas su-pras, kad muzikos meno srityje veikiamą plačiai, kuriama intensyviai ir su neblogais rezultatais. Di-džiutis galime sava opera pradedant ir toli pažengusiais parapijų choralais baigiant. O kur dar visa eilė reprezen-tacinio pobūdžio laimė-jimų kompozicijos, mu-zikos meno kūrinių išpil-dymo srityse?

Į visus tuos ir eilę kitų klausimų laukia at-sakymo visi tie, kurie idėjo daug darbo, kūry-binio pasišventimo lietu-viškos muzikos meno puoselėjime. Atsakymus pasvarstyti gerą progą teikia Dainų šventė, ku-rion gi jungiasi muzikos meno kūrybos ir jos pa-laikymo atstovai.

LIETUVIU ENCIKLOPEDIJA ANGLIŠKAI...

Taip atrodys naujoji Lietuvių Enciklopedija anglų kalba, kurią Juozas Kapočius pasiryžęs išleisti. R. Kisieliūso nuotrauka

Mano vargai ir laimėjimai su Dirva

Veikėjų veidų ekranas

K. S. KARPIUS

Dar tik atvykus į šį kraštą, ir nuo 1910 metų pradėjus įsi-jungti į spaudą, per eilę metų po to, pro mano akis praėjo ir pasiliko atmintyje iki šiai die-nai įvairių mūsų tautos žmonių veidai, su daugeliu kurių vėliau

DR. JONAS BASANAVIČIUS Amerikoje 1913 metais. W. Stankūno nuotrauka

reikėjo sueti į santykius, su vienais arčiau sutapti, bendrus darbus dirbti, paslėpti dalį naš-tos, kurią jie nešė. Su kitais -- kovoti.

Daugumoje buvo mūsų iše-i-vijos stulpai, istorijos kūrė-jai, tautos statytojai, bet buvo ir griovikų. Reikėjo su jais ko-voti, kaip su lietuviško gyveni-mo ardytojais, kas lietuviui šventa niekintojais, svetimiems tarnaujančiais. Apie visus rei-kėjo kalbėti, rašyti, jų nuope-l-nus arba nusikaltimus kelti vie-šumon.

Pabrėžtina, kad mūsų iše-i-vija pergyveno tris marksis-tines bangas. Viena, kuri ne-jučiomis įsisuko pereito šim-t-mečio pabaigoje. Antra, po 1905 metų Rusijos revoliucijos, kai atvyko socialistai veikėjai. Tre-čia -- tai 1917 metų komunistų - bolševikų banga.

Pirmosios bangos socialistai

leido savo laikraštį (Kovą), or-ganizavo skyrius, rado pasekė-jų. Atvykus 1907 metais Pi-jui Grigaičiui ir kitiems re-voliucionieriams, jie stengėsi pajungti pirmesniusius; tie gi, pradėję pažinti kas tie naujes-nės kartos socialistai, metė so-cializmą, apleido laikraštį, vir-to atkaklūs kovotojai prieš so-cializmą, tapo geriausi patrio-tai ir stipriausi lietuvių patri-otinės srovės vadai. Paminė-tini du žymiausi: Dr. Jonas Šiupus ir J.O. Širvydas. Jų dėka pavyko išsaugoti ir toliau vykdyti tai, kas lietuviams buvo šventa, brangu.

Kalbant apie veidus, 1913 me-tais atvyko Dr. Jonas Basana-vičius ir Martynas Yčas, lankė kolonijas, sakė kalbas. Patrio-tinių lietuvių remiami, jiedu surinko apie \$30,000 Basana-vičiaus sumanytam įsteigti Vil-niuje Lietuvių Tautos Namui. Su Basanavičium Dirva turėjo

DAIL. A. ZMUIDZINAVIČIUS kaip Šaulių Sąjungos atstovas lankėsis JAV 1924 m. Buvo suaukota šauliams apie \$20,000.

ryšių vėliau, karo metu ir po karo. Kunigai K. Olšauskis ir J. Tumas Saulės namams su-rinko \$19,000.

Iš Tilžės 1914 metais buvo atvykęs J. Vanagaitis rinkti au-kas laikraščiu Birutei leisti. Lankėsi poetas kun. M. Gustai-tis su J. Gabriu.

Pirmajam Pasauliniui karui prasidėjus, įsisteigus Vilniuje komitetui nuo karo nukentėju-siems šelpti, atvyko to komite-to įgaliotas atstovas komp. Sta-sys Šimkus. pagalbos prašyti. Atsirado ir rašytoja Žemaitė su adv. Bulota, kurie buvo socia-listų globoje.

Karo metu, jau Lietuvos iš-laisvinimo kovoje, priešakyje stovėjo: dr. Jonas Šiupus, B. K. Balutis, kun. F. Kemėšis, kun. Jonas Žilius, dr. J. J. Bielskis, K. Pakštas, adv. K. Česnulis, Jonas Tareila, kun. Matulaitis, kun. A. Milukas, kun. Bartuška, Tamas Norus-Naru-ševičius, Romanas Karuža, iš Petrogrado atvykęs kun. Pranas Bučys (vėliau vyskupas), Albi-nas Rimka, V. F. Jankauskas, M. Bučinskas, Antanas Ivas, P.J. Žiūrys, A.S. Trečiokas, J.O. Širvydas, dr. B.K. Ven-cius, A.B. Strimaitis, S. Ge-gužis, adv. Jonas Lopatto, adv. W. F. Laukaitis, dr. P. Dauž-vardis, dr. Mikas Bagdonas, adv. B. F. Jankaus, P. Vilmon-tas, M. J. Vinikas, adv. Anta-nas Olis, L. Šimutis, dr. A. Zymantas, dr. S. Biežis, dr. K. Drangelis, Juozas J. Bačiūnas, adv. F. Bračiūlis, adv. Jonas Bagdžiūnas, dr. J. Jonikaitis, adv. J. P. Uvickas, dr. Jonas Sims, J.J. Smallis, Petras L. Pivaronas.

Socialistai: Jonas Grinius, S. Michelsonas, adv. F. J. Bago-čius, dr. P. Grigaitis, adv. K. Gugis, Leonas Pruseika, Stilo-nas, Bimba, Kapsukas, atsiba-s-tęs karo metu, vėl grįžęs Rusi-jon.

Toli ne visi, tik svarbesnieji asmenys iš visų srovių, kurių veidai buvo viešame ekrane. Vie-

PROF. MYKOLAS BIRŽIŠKA su K.S. Karpiumi 1932 m. Cle-velande.

ni jų buvo jau senyvi, kiti apie mano amžiaus. Daug jų jau mi-rė.

Tautininkai ir katalikai, kurį laiką atkaklūs priešai, kaip lie-tuviai, rado ir vidurkelių bend-ram Lietuvos nepriklausomybės siekimo darbui, ir jų pastango-mis padaryta viskas, ką jau ži-nome apie Amerikos lietuvių nuopelnus.

1917 metų vasarą New Yorke įsisteigėm Tautinę Tarybą, prie tautininkų Lietuvos Nepriklau-somybės (vadinta Neprigulmy-bės) Fondo. Man teko garbė bū-ti tautininkų Tarybos pirmutiniu sekretorium, iki išvykau tą rudenį į Clevelandą Dirvos reda-guoti.

Tautinė spauda -- Lietuva, Vienybė, Dirva, Tėvynė -- išau-gino fondą iki \$100,000; pinigai naudoti pagal reikalą Tarybos veiklai su katalikų Taryba vei-kiant bendrai.

Karui pasibaigus, Lietuvai pradėjus nepriklausomą gyveni-mą, pradėjo apsišaukti nauji veidai: Lietuvos finansinės misi-jos atstovai Jonas Vileišis, pulk. P. Žadeikis, kun. Jonas

Žilius; Mažosios Lietuvos rei-kalais -- Martynas Jankus, dail. A. Žmuidzinavičius -- Šaulių Są-jungos reikalais; įvairūs artis-tai, komp. A. Vanagaitis su sa-vo grupe, Stasys Pilka, Juozas Babravičius, Kazys Marčiulio-nis ir Vyt. Banaitis; politiški svečiai, J. Makauskis, Balys Žygelis, L. Natkevičius, seimo atstovai Kviklys ir Gilvydis; DULR atstovas adv. R. Skipi-tis, sportininkai agr. Pranas Rimkus, spaudos atstovai Vy-tautas Alantas, Obolėnas, prof. M. Biržiška, skulptorius Pet-ras Rimša, dr. D. Alseika, V. Čarneckis, D. Šlezevičienė, kun. P. Garmus, Kazys Bizauskas, Vytautas Abraitis, Juozas Tysliava, Jonas Valaitis. Nau-jas ministras Juozas Kajeckas, konsulai Jonas Budrys, Stašins-kas, Šimutis, Povilas P. Dargis ir t.t.

Tų visuomenininkų dauguma lankėsi Clevelande ir visiems, kurie tik su Dirva turėjo ryšių, buvo surengta vieši, dideli su-sirinkimai, priėmimai, visi ga-vo paramą ir pastogę -- ir taip tęsėsi iki prezidento A. Smeto-nos atvykimo, ir po jo kitų, ku-rie jau buvo iš tremties. Jie pradėjo naują išeivijos erą.

Su laiku Dirvai teko būti tar-pininke tarp rytų ir vakarų tautininkų, o vėliau ir tarp ame-rikiečių ir Lietuvos tautininkų.

TAI BUVO ZIGMAS JANKAUSKAS

Dirvos nr. 66-me, mano straipsnyje, 31 METAIS SU DIR-VA, buvusių Dirvos bendradar-bių sąrašą įsibrovė klaida. Pa-minint Philadelphiafos kores-pondentą, tilpo A. Jankauskas.

Turėjo būti Z. Jankauskas -- tas pats Zigmąs Jankauskas, ku-rį neseniai Philadelphiafos tau-tininkai pagerbė jo 80 metų su-kakties proga, kaip apie tai Dirvoje skaitėme.

Zigmąs Jankauskas darbavo-si lietuvių spaudoje ir organi-zacijose šiame krašte kupinus 60 metų ir dabar dar neliauja dirbęs.

K.S. Karpius

GERIAUSIAI PAILSĖSIT PER SAVO ATOSTOGAS
LIETUVIŠKOJE JANSONŲ VASARVIETĖS
CAPE COD VILoje

"AUDRONĖ"

87 East Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass.
Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir kt. dekoratyvinių medžių parku. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti šiltos srovės, privatus atviros jūros plažas (7 min. pėsčiom).
- Geras lietuviškas maistas.

ATIDARYTA vasarą nuo BIRŽELIO 18 D. iki RUG-SĖJO MĖN. 15 D.

Kreiptis: DR. ED. JANSONAS, 15 ROSEDALE ST., BOSTON, MASS. 02124. TEL. 288-5999, o po BIRŽELIO 18 D. tiesiai į vilą AUDRONĖ -- CAPE COD, MASS., MARIJA JANSONAS.

Visi maloniai kviečiami atvykti į šią gražiausią ir didžiausią Cape Cod žalumynuos paskendusią lietuvišką pajūrio vilą.

A. SMETONOS MONOGRAFIJA,

parašyta A. Merkelio,

sukėlė didelį tuo leidiniu susidomėjimą. Veikalas plačiai pasklido lietuvių visuomenėje, spaudoje komentuojamas, nagrinėjamas jo gerosios pusės ir iškeliama trūkumai.

Liko nedidelis to veikalo kiekis dar neišpla-tintas.

Kol dar ne vėlu, užsisakykite tą didelio for-mato, 786 psl., kietais viršeliais leidinį, siunčiant čeki ar pašto perlaidą:

K. POCIUS
3908 Fir Street
East Chicago, Indiana 46313

DIRVA
6907 Superior Avenue
Cleveland, Ohio 44103

KAINA -- 12,50 DOL.

Paslaptingas Terco...

(Atkelta iš 2 psl.)

artimų Kafkai, Joyce ar šių dienų prancūzų surrealistinei literatūrai, bet nemažiau jis skolingas ir vokiečių roman-tizmo atstovams, kaip Hoffma-nui, Tieckui, Brentano, Cha-mis ir net Novaliui. Dėl to suprantamas Vok. Europos ra-šytojų pasipiktinimas tokiu "li-teratūrinio" teismu, kurs veika-lo nesuprato, o kibo prie nees-minių dalykų.

A. Rimtenis

4

1 1/2 %

ST. ANTHONY

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

Joseph F. Gribauskas, Exec. Secy.

1447 SO. 4TH CT. • CICERO • 60650 • PHONE 654-6330

HOURS: MON. 9-5; TUES., THURS., FRI. 9-5; SAT. 9-1; WED. CLOSED

C I C E R O • ILLINOIS

DIVIDEND CHECKS MAILED QUARTERLY ON INVESTMENT SAVINGS ACCOUNTS

We Invite Your Savings

JAUNIMO METŲ TEMOMIS

JAUNIMAS, ORGANIZACIJOS IR VISUOMENĖ

Norintieji šia tema išgirsti sumanymų ir patys pasisakyti, gali dalyvauti simpoziume, kuris vyks Jaunimo Kongreso metu liepos 1 d., 2:30 val. p.p., ir kurį praves jaunimo atstovai iš šešių kraštų: Šveicarijos, Australijos, Vokietijos, Kanados, JAV ir Pietų Amerikos.

III. DALIS: ORGANIZACIJŲ LIETUVIŠKASIS VAIDMUO

Kai kurios šios dalies mintys panašios į mintis, išskeltas lituanistikos seminare (vyksta tuo pačiu metu). Čia norima žitūti lituanistiką iš organizacijų taško.

Turbūt patogiausias įrankis ar priemonė lituanistikai jaunimo organizacijų tarpe yra lietuvių studentų sąjungos (JAV, Kanadoje, Australijoje, Vokietijoje ir kitur), ir jeigu būtų šiomet įsteigta kokia nors pasaulio lietuvių studentų atstovybė ar federacija.

Kokie lituanistiniai rūpesčiai

A. SAULAITIS, S. J.

tektų organizacijoms praversti ar įgyvendinti?

Jau seniai kalbama apie korespondencinius kursus studentams, kurie per dideli lituanistinai mokyklai. Lankytojai susitiktų kas mėnesį ar p.n. atsiųstoms temoms nagrinėti. Galėtų paštu laikyti egzaminus ir t.t. Jeigu tokie kursai turėtų mokėti, galėtų būti paskirta stipendijų.

Tokuose kursuose lituanistinės žinios artėtų į profesinį pagrindą. Kaip kartais sakoma apie religiją, kad daugelis suaugusiųjų neturi progos apie tikėjimą išmokyti po pradžios mokyklos ar gimnazijos, ir nežitūti kitų aukštųjų mokslių, toje srityje yra "vaikai", taip galima sakyti ir apie lituanistinį lavinimą. Čia lietuviai vaikai yra "culturally underprivileged", kaip kitų mažumų (pvz. juodųjų) vaikai, kadangi jie neturi progos daugiau išmokyti. Bū-

ty galima pasimokyti iš įstaigų, kurios turi tokius korespondencinius kursus, privačiom pamokom, ypatingose vasaros stovyklose ir kt.

Nemaža būtų galima paskatinti per normalią universiteto mokslo programą. Ne visi gali studijuoti lituanistiką, bet beveik visi gali savo srityje studijuoti, ar nors išsamų rašto darbą atlikti Lietuviškoje srityje iš tautosakos, literatūros, politikos, kalbos, meno, muzikos, archeologijos ir kitų sričių. Jau buvo bandyta, kad organizacijos išleistų tokius referatus. Būtų kasmet galima surašyti jau paruoštusius tais metais (nuo doktorato disertacijų ligi smulkesnių rašto darbų), ir siūlymų tokiems panašiams pagal mokslo sritis. Studentų organizacijos čia būtinos.

Taip pat būtų gera susitvarkyti, kad vasaros lituanistikos institutas Fordhame (ir kitur, jeigu vykty) tvarkingai turėtų gerą studentų skaičių. Kurieten mokėsi turi daug praktiškos naudos ir jiems Lietuviškoje dalykai daug artimesni (ypatingai todėl, kad Lietuviškųjų dalykų -- istorijos, literatūros, kalbos -- pažinimas nebėra pradžios mokyklos, o profesinio lygio).

Per organizacijas būtų galima suruošti įvairius konkursus, pvz., dailaus skaitymo (tokį konkursą jau 15 metų praveda, pvz. Naujosios Anglijos ispanų ir portugalų kalbų mokytojai).

Žinoma, visų sąjūdžių programai reikia daug lituanistinės medžiagos, vis naujai pritaikytos ir sugalvotos, sueigoms, stovykloms, studijų dienoms, leidiniams. Reikia lietuviškiems reikalams pritaikytų žaidimų, darbėlių ir kt. Jau nemaža šioje srityje atlikta (žr., pavyzdžiui skautų spaudą).

Grupė argentiniečių lietuvių birželio 11 d. iš Ezeiza aerodromo išvydė į Jaunimo Kongresą Chicago Argentinijos lietuvių jaunimo delegaciją, kurios sąstata yra kandidatė Miss Lithuania Zuzana Valadkaitė. Dešinėje ekskursijos vadovas H. Levanavičius.

P. Ožinsko nuotrauka

Didelė atsakomybė tenka spaudai, Pirma, ji turi būti prieinama. Pvz., Dirva studentams laikraščių sutinka siųsti už pusę kainos, žinodama, kad įprastai skaityti užsisakys jį ir užaugęs (kaip JAV dabar lėktuvų firmos duoda 12-21 metų jaunimui keliauti už pusę kainos tuo pačiu principu). Jaunimo Kongreso spaudos parodos ir reklama turėtų pasiekti didelį jaunimo skaičių.

Patį jaunimo spauda irgi įvairi, nuo gražiai atspausių ir paruoštų Skautų Aido, Ateities ir kitų iki mažos vietovės mėnesinio žinių lapelio su trumpais rašinėliais ir piešiniais, išleidžiamis ir dainorėliais, brošiūrėlėmis. Būtų gera paruošti žodynėlių su gyvenamojo krašto gamtos, sporto ir kitais terminais, kad jaunimas ir jo vadovai galėtų lengvai mokėti žodžius abiem kalbom. Čia proga jaunimui išmokyti rašyti ir skaityti. Stovyklų laikraščiai paprastai vieniems patinka, nes gali savo pavarde pamatyti. Kiekvienas žingsnis jaunimo spaudai remti

padeda ir jaunimui ir spaudai leidžiančiai organizacijai.

Kokiu pagrindu stiprinti jaunimo organizacijas ir jų ryšį su visuomene, kad organizacijų

sąjūdžių lietuviškasis vaidmuo taikliau prisidėtų prie lietuviškojo gyvenimo ir prie kiekvieno jauno žmogaus pergyvenimų?

Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos salėje gegužės 22 d. įvyko dail. Jinos Leškienės meno paroda. Stovi iš kairės: Lietuvių Dienų leidėjas A. Skirius, V. Kazlauskas, Leškys, dail. J. Leškienė ir V. Pažūra.

L. Briedžio nuotrauka

PLANINGAS TAUPYMAS

moka gerus dividendus

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

4½%

Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokam visas pašto persiuntimo išlaidas.

Dabartinis dividendas išmokamas du kart per metus.

MUTUAL

Federal

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Piniginiai, sutartiniai ir paskaitiniai
nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų.
Kontantiniai nuo 9 val. ryto iki 5 val.
Išskaitiniai nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų.
Tvirtininiai skaitiniai visą dieną.

Chartered and Supervised by the United States Government
2212 W. CERMACK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS

Phone Virginia 7-7747

John J. Kazanowicz, Pres.

AUTOMOBILIAMS VIETA GRETA MŪSŲ ĮSTAIGOS

JUOZAS ŠLAJUS

KĄ RASIU SUGRĮŽĘS?

ATSIMINIMAI (13)

Visi enkavedistai buvo partijos atrinkti ir baigę specialias mokyklas, kaip kankinti ir kvosti žmones, už tai nėra ko stebėtis jų "gabumais". Buvo parenkami su "prigimtimi" ne tik vyrai, bet ir moterys. Pavyzdžiui, į mūsų koridorių atėdavo skiepyti kalinių viena gražios išvaizdos gailestingoji sesuo, kuri savo žiaurumu konkuravo su vyrais enkavedistais. Ji kalbėjo tik rusiškai, o lietuviškai nemokėjo ir žinojome, kad ji buvo čia atsiųsta kaip "su igimtais gabumais" iš - vaizdos, vadinama gailestingoji sesuo, bet mūsų kalinių tarpe ji turėjo sadistės vardą. Kai skiepydavo, tai taip brutaliai durdavo adata, kad, rodos, jai būtų vienas malonumas visą kūną nuolat adatomis badyti. O slykštūs keikimai ir įžeidinėjimai darydavo ją neapkenčiamą. Visas kalėjimas jos nekenė, o išėjo iš kalėjimo dairėmės, manydami, gal dar nespėjo išbėgti Rusijon, bet partija tokius žvėris gerai globoja ir išsivežė kitur nelaimingiems kaliniams kankinti.

Birželio 15 dieną, prasidėjus baisiajam lietuvių trėmimui į Sibirą, šią žinią gavome iš viršutinės kameros, ir kiekvienas liūdnai susimąstė apie savo namiškius. Juk daugelis mūsų artimųjų šiuo metu buvo grūdami į sunkvežimius ir

perpildytuose ir užrakintuose gyvuliniuose vagonuose vežami į tolimą Sibirą vargai ir mirčiai.

MANEVRAI AR KARAS?

Ankstyvo ryto miegas yra pats saldžiausias. O mūsų kameroje dar tamsoka ir tik pradžia sekmadienio ryto. Bet sprogimo trenksmas buvo toks stiprus, jog iš karto visi nubudome ir pakėlėme galvas. Sprogimai pasikartojo, ir po to visi galutinai išbudome. Pradėjo kaukti Kauno miesto sirenos, ir pasigirdo priešlėktuvinių patrankų šūviai. Bet sirenas kaukiant girdėdavom dažnai, nes okupantai vykdavo sirenų bandymus ir kariuomenės manevrus. Prasidėjo pritildytas pašnekesys ir spėliojimai.

-- Ar kam dar neaišku? Juk tai bombų sprogimai! -- tyliai šūktelėjo vienas.

-- Dieve mano, o gal tikrai prasidėjo karas? -- sujaudintai prašabzdėjo kitas.

-- Girdite? Priešlėktuvinė šauda!

-- Eh, rusikai dabar dažnai manevruoja, ir viskas. Geriau pamiegokime, kol sargas nešaukia "Kelki!"

-- Vyrai, ar atsimenate, ką viršutinė kamera mums pranešė. Jie, matyt, tikrai žinojo apie karą pradžią, ir aš tikiu, jog tikrai karas yra prasidėjęs.

-- O kas žino, gal bolševikų kariuomenėje prasidėjo sukilimas? Atsimenate, būdelėje skaitėme užrašą, kad Molotovas nori perimti iš Stalino valdžią.

Mūsų tokie pašnekesiai, spėliojimai ir noras, kad karas būtų prasidėjęs, tebesitęsė, bet išorėje viskas aprimo, nutilo, o mūsų entuziazmas ir džiaugsminga viltis pradėjo gesti.

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNOJE

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTOVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Chateau Gib. 3 Str. French Cognac 5th — \$4.98
2. Imported Scotch Whiskey 80 proof 5th — \$3.98
3. Napoleon Brandy 5th — \$3.35
4. Hiram Walkers cocktails 5th — \$2.98

5. Leabfraumilk — German Wine 5th — \$0.98
6. Napoleon Vermouth 5th — \$1.19
7. Da-Silva Domain Wine 5th — \$0.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

Įjautrinti sprogimo ir viltingų spėliojimų, tik dabar pastebėjome, jog praėjo laikas komandai "Kelki!" ir seniai buvo laikas leisti mus išvieten, o taip pat gauti duoną ir kavą. Kažin kodėl koridoriuje niekas nejudė ir mus užmiršo?

Mūsų viltys sustipėjo, jog karas yra prasidėjęs, kai sargas pranešė, kad išvieten nebūsime išleidžiami. Leido tik dviem vyrams išnešti "baraske" ir atnešti vandens. Sugrįžę iš tualetu du vyrai sakė koridoriuje matė sustiprintą sargybą.

Per išimtajį be stiklo langą pamatėme saulėje skrendantį lėktuvą. Lėktuvas buvo aukštai ir jų ženklų negalėjome atpažinti. Dar vis nebuvome vienos nuomonės: karas ar manevrai? Palipus ant lango nedaug ką buvo galima matyti, nes prie langų bolševikai prikėlė lentų dėžes, kaip dideles geldas, kad kaliniai nieko nematytų apačioje. Matėsi tik dangus ir toluomoje medžių viršūnės. Bet neiškentėme ir, nutaikius momentą, vienas kalinių pašoko ant lango pasidairyti.

-- Kažkas dėga! Aerodromo link matosi stiprūs dūmai, -- sako nušokęs nuo lango.

-- Dėmesio visiems! -- sušuko prie durų "vilkelio" sargas. -- Laikykites tvarkos ir nelįskit prie langų! Kas lips ant lango -- rizikuoja savo gyvybe! Sėskit ant čiužinių ir nevaikščiokit!

Drausmės stiprinimas kėlė mums pyktį ir susirūpinimą. Jei tikrai karas prasidėjo, tai ką enkavedistai suplanavo daryti su mumis, apie 2300 kalinių šiame kalėjime? Ar jie paliks mus Dievo valiai, išsprogins dinamitu ar šaudys? Kad gali užminuoti ir išsproginti kalėjimą, mes tą prileidome ir labiausiai to bijojome.

(Bus daugiau)

HELP WANTED MALE

WELDERS

Automatic welders\$3.20 hr.
Micro Welders\$3.20 hr.
Inner Shield Welders\$3.20 hr.
Submerged Arc Welders\$3.20 hr.

MUST BE ABLE TO PASS TEST

Whitehead & Kales
58 Haltiner
River Rouge, Mich.
An Equal Opportunity Employer
(62-76)

JOURNEYMEN
OR1st CLASS SKILLED
TOOLMAKERS

Experienced on special machines
58 hour minimum week. 1st &
2nd shift.

Phone Mr. RAE
313 — JO 4-6800
(70-79)

MAINTENANCE
FOREMAN

Ability & exp. with production
line mechanical problems. Textile
machinery exp. helpful but
not necessary. Able to super-
vise machine shop personnel &
direct machine fabrication &
erection with some knowledge
of control. N. E. plant. Crown
Products, 2121 Wheatheat Lane
Phila., Pa. Phone: PI 4-44 52.
(70-76)

WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN
TOOL & DIE
MAKERS

APPLY CALL OR WRITE

**Handy Things
Manufacturing Co.**
North Rowe St., P. O. Box 370
Ludington, Mich.
616 — 842-8940
(69-72)

EXPERIENCED
GEAR MEN

AGE NO BARRIER

Plenty overtime. Job shop operation.
Setup jobs & run barber colmans,
fellows & threadmills.

ASK FOR S. KOTAS.

Universal Gear
1301 E. McNichols
Detroit, Mich.
(69-75)

HELP WANTED FEMALE

REGISTERED NURSES

and

CERTIFIED AIDES

Required by a thirty-two bed hos-
pital. If interested please contact
Director of Nursing,
ST. JOHNS HOSPITAL
Box 1810,
Edson, Alberta.
(68-70)

PUBLIC HEALTH NURSES — home
health nursing service, & other staff
positions general public health nur-
sing programs. Retirement plan, annual
and sick leave; 40-hour, 5-day week.
Salary range up to \$6200 depending
upon qualifications. General educa-
tional and cultural area, good resi-
dential area. Apply Girard Veen-
schoten, M.D., Director, Allegan
County Health Dept., County Build-
ing, Allegan, Mich.
(69-75)

NEPAMIRŠKIT
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATA

• Amerikos Lietuvių In-
žinierių ir Architektų Są-
jungos Clevelando skyriaus
narių susirinkimas vakarie-
nė įvyks šį ketvirtadienį,
birželio 23 d., 7 v. v. Burke
Lakefront aerodromo (prie
E. 9 St.) restorane. Visi
nariai prašomi dalyvauti.

• Inž. Kęstučio Stepona-
vičiaus mokslo baigimo iš-
kilnių pobūvis buvo suruoš-
tas jo tėvų Joanos ir Ed-
vardo Steponavičiaus birže-
lio 18 d.

Gausus būrys mokslo
draugų, giminių ir artimes-
nų šeimos bičiulių sveikino
simpatinę diplomantą,
džiaugėsi jo gražiais laimė-
jimais pasirinktoje profesij-
oje, o taip pat jo prisiriši-
mu lietuviškos šeimos ir vi-
suomenės tradicijoms.

L.V.S. RAMOVĖ Cleve-
lando skyrius š.m. bir-
želio mėn. 25 d. Čiur-
lionio namuose ruošia ge-
gužinę — Jonines žurnalui
"Karys" paremti. Kviečiami visi Clevelan-
do lietuviai gausiai dalyvauti. Bus Joninėms
pritaikyta programa, lau-
žas. Bus pagerbti ne tik
visi Jonai, bet ir kiti tai
dienai artimi varduvi-
ninkai. Pradžiai 7 val. va-
karo.

Visi ramovėnai prašo-
mi būtinai dalyvauti, nes
ten pat bus išdalinti rin-
kimų lapai Ramovės cen-
tro organams rinkti ir
vykdomi rinkimai.

Prašome nepamiršti:
birželio mėn. 25 d. 7 val.
vakaro Čiurlionio namuo-
se. Veiks bufetas, baras,
muzika, lėjimas l dolo-
ris.

Skyriaus Valdyba
(šk)

* LAISVĖS FESTIVALIUI,
kurį kiekvienais metais Edge-
water Parke ruošia Cleveland
Advertising Club liepos 4 šven-
tės proga, šiemet vadovauja Cle-
veland Electric Illuminating
Co. prezidentas Ralph M. Besse.
Šiemet Festivalis įvyks sek-
madienį, liepos 3 d. saulei lei-
džiantis.

Clevelande ruošiamą Laisvės
Festivalį kasmet aplanko apie
275,000 žmonių.

Rengėjai ruošiasi ne tik to va-
karo iškilimams su grandiozi-
niais fejerverkais ir kt., bet
Amerikos nepriklausomybės
šventę norima iškilmingai pa-
minėti visų tikiųjų pamaldomis
bažnyčiose, minėjimais ir t.t.

* THE LITHUANIAN WO-
MEN'S CLUB š.m. birželio 26
d. švenčia savo 40 metų veik-
los sukaktį. Tą dieną klubo na-
rės ruošia pietus Sleepy Hol-
low Country Club patalpose.
Klubas pasižymi savo veik-

CLEVELANDO SKAUTŲ ŽINIOS

Pilėnų tunto skautai ir vil-
dkukai, gražiai pasirodė Kaziu-
ko mugėje, savo skautišką dar-
bą tęsia toliau. Ypatingai atši-
lus orui yra progos praleisti
daugiau laiko gamtoje.

Skautų patrono Šv. Jurgio
šventės proga mūsų skautukai,
vadovaujant DLK Vytauto d-vės
dr. J. Pažemiui, padarė gerą
darbą, pagelbėdami šv. Jurgio
mokyklos seselėms aptvarkyti
ir paruošti vasarai jų gyvena-
mo namo kiemą ir gėlyną.

Algis Gudėnas ir Juozas Mer-
kys, balandžio mėn. 24 dieną
tunto sueigos metu davė skauto
įžodį.

Gegužės mėn. 7 dieną, vilkiu-
kai kartu su skautais, vadovau-
jant A. Šenbergui ir J. Paže-
miui, sodino medelius. Skauti-
ninkų ramovės seniūnas S. G.
Juškėnas, skautų ir skaučių tė-
vų k-to atstovė L. Nagevičienė
ir J. Merkys talkininkavo
mūsų skautukams.

DLK Vytauto d-vės broliai
kartu su savo draugininku J.
Pažemiui turėjo vienos nakties
iškilų gegužės mėn. 15-16 die-
nomis, Madison, Ohio, kur jie
atliko pasiruošimo darbus pa-
vasario stovyklai.

Gegužės mėn. 20-22 dienomis,
L.K. Mindaugo ir DLK
Vytauto d-vės stovyklavo kartu
su amerikiečių skautais No.
Chagrin Memorial Parke. Viso
stovyklavo virš 500 skautų. Mū-
sų broliai gan gerai pasirodė
šioje stovykloje, visur aktyviai

la labdaros srityje. Klubo narių
daugumą sudaro lietuvių kilmės
moterys, ar išteklėjusios už lie-
tuvų. Šių metų klubo valdybą
sudaro Mrs. James McCart-
ney, Mrs. Henry Williams,
Mrs. William Mack, Mrs. Mi-
chael Kubelavic ir Mrs. Isa-
bell Macy.

* BILJETUS Į DAINŲ
ŠVENTĘ galima įsigyti
pas F. Eidimtą. Bi-
lietų kaina — 2, 3, 4,
5, 6 dol. Užsakant te-
lefonu skambinti 881-
1921.

• Prieš atnaujindami sa-
vo namų arba taip vadina-
mų "Homeowners", draudi-
mus palyginkite savo mo-
kestį paskambindami V.
Giedraičiui tel. 944-6835.

pasireikšdami. Šiai pavasario
stovyklai vadovavo dr. A. Šen-
bergas ir dr. J. Pažemis. Kar-
tu stovyklavo ir Pilėnų tunto
tuntininkas V.A. Staškevičius.

Birželio įvykių minėjime skau-
tai dalyvavo organizuoti bažny-
čioje ir taip pat lietuvių kultū-
riniame darželyje.

Birželio mėn. 18 dieną, DLK
Kęstučio draugovės sueigos me-
tu į vilkiukų eiles įsijungė: Ri-
mas Kamantas, Arvydas Mac-
kevičius, Edvardas Meilus, Le-
onas Meilus, Paulius Nasvytis
ir Jonas Rastenis.

Pilėnų tuntu persiregistra-
vus į naują distriktą — East
Shore — DLK Vytauto d-vės
dr. J. Pažemis paskirtas etit
Pilėnų tunto atstovu prie BSA
pareigas. J. Pažemis tęs ir to-
liau darbą kaip draugovės drau-
gininkas.

DLK Kęstučio d-vės pavasa-
rio 3-jų dienų stovykla prasi-
deda šį penktadienį, birželio
mėn. 24 dieną, 6:30 val. vaka-
ro ir baigsis birželio mėn. 26
dieną, 12:30 val. po pietų. Stovy-
kla bus p.p. VI. Dautų sody-
boje 2971 Bishop Rd. Vilkiukai,
kurie dar neužsiregistravo, pra-
šomi atlikti iki birželio mėn.
23 dienos vakaro pas V.A. Staš-
kevičių, tel. 486-4942.

Pilėnų tunto vasaros stovy-
kla šiais metais įvyks BSA sto-
vyklavietėje Clendenike reser-
vation, maždaug 100 mylių nuo
Clevelando. Vilkiukai į šią sto-
vyklą priimami nuo 10 metų am-
žiaus. Stovyklai vadovaus L.K.
Mindaugo d-vės dr. Andrius
Šenbergas. Norintieji važiuoti
prašomi registruotis pas A.
Šenbergą, tel. GL 1-0188. J.
Pažemį, tel. UL 1-2912 ir pas
V.A. Staškevičių, tel. 486-4242.
Stovyklausime vieną savaitę,
mokestis: vienam iš šeimos —
\$20,00, dviems iš šeimos —
\$35,00 ir trims ar daugiau —
\$50,00. Registruotis nevēliau
kaip liepos 15 dieną.

Tunto korespondentas

• Atostogų mėnesiais —
liepos ir rugpjūčio — Dir-
va pasirodys 2 kartą į sa-
vaitę. Tai 1965 metais įves-
ta tvarka susitarus su paš-
to įstaiga. Tuo metu Dirvos
tarnautojai iš eilės turės
savo atostogas.

Dirvos krautuvė bus at-
dara kaip ligi šiol — kas-
dien nuo 9 val. ryto iki 5:30
val. vak., šeštadieniais nuo
9 val. ryto iki 3 val. p. p.
Krautuvėje gausus pasi-

VASAROS ATOSTOGAS

kviečiame praleisti CAPE COD'E

MEŠKOJE

CAPE COD žaluma; ATLANTO vanduo šildo-
mas Golf'o srovės; SILVER BEACH smėlis; Lietu-
viška aplinka ir geras maistas, suteikia puikias są-
lygas pavasaroti bei pailsėti.

SPORTO mėgėjams: sail-fish būriuoti, teniso
aikštė, ping-pong, krocketas.

Vakare TĖVAMS išvykus prižiūrimi vaikai.

SEZONĄ pradėdame BIRŽELIO mėn. 19 d.

MEŠKA

42 BEACH STREET
MONUMENT BEACH
CAPE COD, MASS.
Tel. (617) 759-3251

PASAULIO JAUNIMO KONGRESO
SPORTINĖ PROGRAMA

Šiaurės Amerikos Lietuvių
Fizinio Auklėjimo ir Sporto Są-
jungos centro valdyba buvo pa-
kviesta sudaryti PLJK sportinę
programą. Centro valdyba, įver-
tindama jaunimo užsimojimą,

mielai sutiko prisidėti.

SPORTINĖ PROGRAMA

A. Sportinė paroda vyks Jauni-
mo Centre, Chicagoje. Atida-
rymas birželio 25 d., 7 val.
vak. Paroda tęsis iki liepos 10
d. Parodą tvarko Petras Pet-
rutis.

B. Simpoziumas įvyks liepos
1 d. 2:30 val. p.p. Conrad Hil-
ton viešbutyje, Chicagoje. Te-
ma: "Sportinės veiklos tikslas,
kryptis išvijoje". Dalyviai:
Valdas Adamkavičius (modera-
torius), Elvyra Vadapolienė -
Šikšnūtė, dr. Aldona Šapokaitė,
Alfredas Kleinaitis ir Austrai-
lijos lietuvių atstovas Algis Šim-
kus.

C. Lauko teniso komandinės
pirmenybės įvyks liepos 2-3
d.d. Chicagoje, Marquette Par-
ko aikštėse. Pirmenybės tvar-
ko Vytautas Grybauskas, Sąjun-
gos lauko teniso sekcijos vado-
vas. Tikimasi dalyvių iš Cleve-
lando, Detroito, Los Angeles,
New Yorko, Toronto, Hamilito-
no ir Australijos.

D. XVI-jų Š. Amerikos Lie-
tuvų Sportinių Žaidynių jaunųjų
futbolo pirmenybės rungtynės
įvyks liepos 2 d., 1 val. p.p.
Chicagoje, Marquette Parko
aikštėje. Susitiks Chicago LFK
Lituanica ir New Yorko LAK.
Šių rungtynių pravedimu rūpi-
nasi Romas Kožėnas, Chicago LFK
Lituanicos valdybos sekre-
torius.

SPORTINIAI UŽSIMOJIMAI

A. Sportinė programa Jauni-
mo Kongreso studijų savaitės rė-
muose ir stovykloje, Dainavos
stovyklavietėje, Manchester,
Mich., bus pravesta Alfredo Klei-
naičio, fizinio auklėjimo mokslų
magistro, A. Kleinaitis sutiko
paruošti bendrą stovyklos sporti-
nė programą ir ją praktiškai
įgyvendinti.

B. Sporto kadrų kursai šie-
met įvyks dviejose vietose. Tai
yra Kanadoje, PPSK Aušros sto-
vyklavietėje ir JAV, Pottawattamie
vasarvietėje. Apie šiuos
kursus bus pranešta plačiau ar-
timoje ateityje.

C. Jaunimo Kongreso metu
pasirodys SPORTAS, žurnalas
redaguojamas Kęstučio Čerke-
liūno ir LITHUANIAN SPORTS
REVIEW, redaguojamas Povilo
Žumbakio.

DARBAS VERTAS VISŲ
DEMESIO

ŠALFASS-gos centro valdyba
skatina visus sporto vienetus
bei pavienius narius prisidėti
prie Jaunimo Kongreso garsi-
nimo ir pasisekimo. Visi ragi-
nami paremti Jaunimo Kongre-
so organizacinį darbą aukomis ir
dalyvauti kongreso programoje.

Informacijos, dalyvių registra-
cijos ir aukų reikalais prašoma
kreiptis į Jaunimo Kongreso
būstinę: Lithuanian World Youth
Congress, 5620 S. Claremont,
Chicago, Ill. 60636. Būstinės
telefonas: 776-4577.

Specifiniais sporto klausimais
prašoma kreiptis į Povilą Žum-
bakį, ŠALFASS-gos centro val-
dybos atstovą Jaunimo Kongre-
so komitete. Adresas: 6849 S.
Washtenaw, Chicago, Ill. 60629.
Telefonas 737-5926. Arba tie-
sioginiai centro valdybos adre-
su: Sig. Krašauskas, 32 Pasaden-
na Gardens, Toronto, Ont., Ca-
nada, Telefonas RO 6-5367.

Centro Valdyba

Naturally
**SUPERIOR
SAVINGS**
SINCE 1909
13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.
CLEVELAND

HOME and
REMODELING
LOANS
....
INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON
FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185th St.
KE 1-7770

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9
TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

MALONIAI KVIETIAME TAMSTAS DALYVAUTI
PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESO

BANKETE,

kuris įvyks š. m. liepos 2 d., šeštadienį, 7 val. vakare,

Conrad Hilton viešbučio "Grand Ballroom",

720 South Michigan Avenue, Chicago, Illinois.

MENINĘ PROGRAMĄ
ISPILDYS SOLISTAI
AUŠRA VEDECKAITĖ ir
RIMTAUTAS DABSYS.

Vakara praves
p. MILDA LENKAUSKIENĖ.
Šokiams gros p. A. MARKAUSKO
15 asmenų orkestras.

BILJETUS UŽSAKYTI IŠ ANKSTO PRAŠOM SEKANCIOSE VIETOSE:

Algis Marchertas
4619 So. Keating Avenue
Chicago, Illinois 60632
Tel.: LU 5-1187

Marginiai
2511 West 69th Street
Chicago, Illinois 60629
Tel.: PR 8-4585

P. L. J. K. Bustinė, Jaunimo Centras
5620 So. Claremont Avenue
Chicago, Illinois 60632
Tel.: 776-4577 (skambinant vakarais tarp 6-9 val.).

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Dirvos novelės 1966 m. konkurso komisijon maloniai sutiko dalyvauti rašyt. M. Venclauskas, rašyt. B. Auginas ir Dirvos redaktorius V. Gedgaudas.

Komisija jau perėmė visas konkursui įteiktas novelės ir pradėjo atrinkimo darbą.

NAUJAS MEDICINOS
DAKTARAS

* ALGIMANTAS J. GALINIS, š. m. birželio mėn. 6 d., Georgetown Universitete, Washington, D.C., gavo Medicinos Doktoro laipsnį (Doctor of Medicine). Interno

stažui atlikti įspasirinko Great Lakes Naval Hospital, Waukegan, Ill.

Algimantas J. Galinis gimė 1940 metais Dotnuvoje, Kėdainių apskr. Būdamas 7 metų atvyko į JAV. Pradžios ir vidurinio mokslo baigė pirmuoju mokiniu. 1962 m. baigė Chicagos Universitetą, gaudamas Bachelor of Science diplomą, biochemijoj.

Algimantas yra giliai susipratęs lietuvis. Nors sunkus pašaukimo darbas laukia, bet jį tik kaip nors pasitarnauti savo gimtajam kraštui -- Lietuvai.

Tuo tarpu jis atostogauja savo tėvų užmiesčio rezidencijoje, Lemonte, Ill.

GERB. PRENUMERATORIŲ DĖMESIUI!

Pašto įstaigai reikalaujant prašome būtinai visus prenumeratorius, kurie dar nėra pristatę savo pašto zonos (ZIP Code) naujo numerio, artimiausiu laiku tai padaryti.

Užsimokant prenumeratą, laišką ar atvirutę rašant, pažymėkite savo zonos (ZIP Code) numerį.

PADĖKA

Gedulo slegiami dėl mūsų brangios motinos, uošvės ir senelės

A + A

ELENOS STEIKŪNIENĖS

mirties, patyrėme daug raminančio atjautimo, teikuso paguodą liūdesio dienomis.

Reiškiamo nuoširdžią padėką kunigams: kun. Kuzmickui, kun. P. Jakulevičiui, kun. John Popa už gedulingas pamaldas bažnyčioje ir apeigas koplyčiose.

Širdingai dėkojame solistei Natai Aukštuo-lienei, giedojusiai per pamaldas bažnyčioje.

Dėkojame organizacijoms ir pavieniams asmenims už vainikus ir gėles.

Nuoširdžiai dėkojame mūsų bičiuliams, pažįstamiems ir giminėms, aukojusiems šv. Mišioms už velionės sielą, ir visiems, pagerbusiems ją savo atsilankymu į koplyčią ir palydėjusiems į kapines.

Dėkojame karsto nešėjams už draugišką patarnavimą.

Didžiai dėkojame visiems, pareiškusiems mums užuojautas spaudoje, laiškais ir asmeniškai žodžiu.

Dukters: Sofija Steikūnienė,
Elena Pocienė; sūnus Jonas
Steikūnas ir jų šeimos.

A + A

Inž. ALGIRDUI DYRIKIUI

tragiškai žuvus Kolumbijoje, jo žmonai, sūnui, motinai ir visai GILVYDŽIŲ šeimai reiškiamo nuoširdžią užuojautą

J. ir O. Rekašiai

• Dainų šventei biljetai iš anksto gaunami Karvelio prekybos namuose, 2715 W. 71 St., Chicago, Ill. Tel. 471-1424. Kainos 6, 5, 4, 3 ir 2 dol. Šventė įvyks liepos 3 d. International Amphitheatre, Chicagoje. Biljetus galima užsakyti paštu.

AUKOS DIRVAI

A. Tveras, Chicago 5,00
V. Akelis, Venezuela 4,00
V. Abraitis, Fords 4,00
G. Kazlauskas, Encino 4,00
K. Valaitis, Philadelphia 1,00
J. Vaičiū, Santa Monica .. 2,00
V. Grincevičius, Chicago .. 1,00

PAIESKOMI ASMENYS

Vanda Lapaitytė, gyvenusi Lankeliškiuose, Vilka-višio rajone, Ieško Juo-daitytė Valė, Vinco, gyv. šakiai, P. Cvirkos g-vė 4.

Inž. Jocius Donatas, gyv. Kaunas, Neries krantinė 13-26. Ieško savo draugų, giminių ar pažįstamų.

• Vienas gydytojas ieško savo dėdės Stanislovo Zakšausko (galbūt, jis vadinasi Stanislovas Zakrčevski), kuris gyvena Los Angeles, California. Jei kas žino ieškomojo adresą, prašau rašyti: Pr. Slyteris, 324 Westmoreland, Waukegan, Ill.

CHICAGO

VETERINARIJOS
GYDYTOJŲ
SUSIRINKIMAS

Veterinarijos gydytojų draugijos praėjusiame mėniniame susirinkime buvo padaryta valdybos veiklos apžvalga, patvirtintos apyskaitos ir išrinkta nauja valdyba. Ateinančioms mėnams į valdybą išrinkti: dr. prof. J. Motiejūnas, dr. B. Leparskas ir dr. Alg. Kurgonas. Buvusią valdybą sudarė: dr. R. Giniotis, dr. J. Sabaitis ir dr. Pr. Jaras.

Po susirinkimo įvykusiose vaišėse dalyvavo veter. gydytojai su ponioimis ir svečiais. Susirinkimui ir vaišėms vadovavo dr. L. Kriaučeliūnas.

Veterinarijos gydytojai remia mūsų tautinių uždavinių vykdymą ir dalyvauja platesnėje visuomeninėje veikloje. Draugija į Lietuvii Fondą įstojo su 1000 dolerių. Dr. L. Kriaučeliūnas yra JAV LB Tarybos narys, aktyviai dalyvauja lietuviškoje veikloje, ją remia, sudarė sąlygas įsteigti pirmajam darželiui lietuvių vaikams ir daug prisideda prie jo išlaikymo. Dr. R. Giniotis vadovavo Waukegeno Lietuvių Bendruomenės apylinkėi. Dr. B. Leparskas praėjusiais metais Dariaus-Girėno lietuvių mokyklai išlaikyti aukojo 1000 dolerių ir šiais metais žada teikti tai mokyklai paramą. Ir kitus veterinarijos gydytojus dažnai mato me įvairiuose rengimuose, o jų pavardes aukotojų sąrašuose.

Susirinkimo dalyviai nepasitenkino vien pranešimais, valdybos išrinkimu, vaišėmis ir kalbomis, bet dr. R. Giniočiui pasiūlius ir pirmajam pavyzdį parodžius, kartu su iš draugijos kasos paskirta suma sudėjo 410 dol. iš kitų kraštų atvykusiems jaunuoliams vasaros stovyklos išlaikymo padengti. Didėsėmis ir mažesėmis su-

DU NAUJI MOKSLO VYRAI

Š. m. gegužės mėn. Heidelbergo universitete du lietuviai išgijo mokslinius laipsnius: Vilnius Lėnertas -- chemijos mokslų daktaro ir Gerhardas Bauras -- sociologijos magistro laipsnį. Šia džiaugsminga proga noriu Dirvos skaitytojus supažindinti su šiais mokslo ryžtuoliais.

V. Lėnertas gimė 1937 m. balandžio 9 d. Klaipėdoje. Vienerius metus pradžios mokyklą jis lankė Spengiuose, tačiau užklupusi bolševikinė invazija jo tėvus

Dr. V. Lėnertas

privertė bėgti į Daniją, kur jie su vaikais išgyveno karo laikmetį. 1946 m. tėvai persikėlė į Vokietiją ir apsigyveno Hit-zacker/Elbe. Čia jis lankė pradžios mokyklą. Būdamas labai gabus, jis peršoko klasę ir, baigęs 7 pradžios mokyklos skyrius įstojo į Vasario 16 Gimnazijos II klasę. Čia jis taip pat peršoko VIII kl. ir 1957 m. pavasarį išlaikė brandos egzaminus ir išgijo gimnazijos baigimo atestatą. Pažymėtina, kad matematikos egzaminus jis išlaikė labai gerai.

Tų pačių metų balandžio mėn. 25 d. V. Lėnertas įstojo į Heidelbergo universitetą ir studijavo chemijos mokslus. 1962 m. gruodžio 1 d. jis išlaikė diplomuoto chemiko egzaminus. Nepasitenkindamas specialybės diplomu, jis 4 metus paskyrė moksliniams tyrinėjimams laboratorijose ir disertacijos ruošimui. Įteikęs disertaciją "Eine neue Synthese von Hydrobenz (c, d) indolderivaten" ir išlaikęs doktoranto egzaminus, jis išgijo chemijos mokslų daktaro laipsnį cum laude, jo daktarinis darbas buvo profesorių įvertintas magna cum laude.

Norėdami atlikti lietuvių pareigas, siunčiame 500 dol. čekį ir prašome priimti mus į Lietuvii Fondą nariais. Rašo Bronius ir Anastazija Draugeliai iš Chicagos įsirašydami į LF. Lietuvii Fondas, 6643 S. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629. PR 8-2858. (Sk.)

KANADOS
LIETUVIAI

* TRAGIŠKO BIRŽELIO SUKAKTIS, Toronte, kurią ruošė Baltų Federacija, praėjo gana įspūdingai, Birželio 15 d., 8 val. vak. tūkstantinė minia susirinko prie parlamento rūmų. Nuo miesto rotušės ėjo specialio gedulo eiseną. Kartu su ja buvo pa-vaizduota ir pats trėmimų momentas, kuris paskui save patraukė nemažai pašaliečių praeivių. Pagrindinę kalbą pasakė parlamento atstovas iš Winnipego N. Mandziuk. Daug buvo plakatu, kuriuose frašytas reikalavimas Pabaltijo tautoms Latvijai, Lietuvai ir Estijai grąžinti laisvę.

* MIRTIS IŠPLĖŠE iš gyvųjų tarpo du inžinierius: Pranas Čeponis, gimęs 1918 m., mirė vėžio ligos kankinamas gegužės 26 d.

Bernardas Buntinas, gimęs 1904 m., mirė širdies priepuolio ištiktas birželio 13 d.

Su dideliu liūdesiu ir gausiai jie buvo torontiečių palydėti į amžino poilsio vietą lietuvių kapinėse Port Credit'e.

gavęs pasiūlymų dirbti mokslinę darbą V. Vokietijos universitetuose. Linkime jam iš širdies sėkmingo darbo ir kūrybinės nuotaikos chemijos mokslų išradimuose.

G. Bauras

G. Bauras, Heidelbergo universitete išgijęs sociologijos magistro laipsnį, gimė 1940 m. sausio 14 d. Klaipėdoje. 1951 m. pradėjo lankyti Diepholco lietuvių pradžios mokyklą, o vėliau įstojo į L. Vasario 16 Gim. 1961 m. baigė šią gimnaziją ir išgijo brandos atestatą. Kurį laiką studijavo mediciną Muensteryje, bet greit ją metė ir įstojo į Heidelbergo u-tą, kur studijavo sociologiją, psichologiją ir politikos mokslus. Po intensyvių studijų jis parašė magistrinį darbą "Apie pabaltiečių pasaulėžiūrą ir senąją religiją". Šiam darbui jis panaudojo nemažą istorinių ir tautosakinių šaltinių, ypač dr. Gimbutienės ir dr. J. Balio veikalų. Gerai apgynęs ir gerai išlaikęs egzaminus, gavo sociologijos magistro vardą. Jis yra pasiryžęs studijuoti ir toliau kad išgyti daktaro laipsnį.

Kaip ir dr. V. Lėnertas, taip ir mag. G. Bauras šiuo metu mokytojauja Vasario 16 Gim. kur pastarasis dėsto geografią ir istoriją. Aktyviai dalyvauja jūrų skautų ir PLB Vok. Krašto veikloje.

Su tuo pačiu nuoširdumu sveikinu G. Baurą ir linkiu "sempre avanti" į mokslo aukštybes ir gilybes.

V. Vokietijoje dar yra baigę bent keli aukštųjų inžinerijos mokslus: Andrius ir Rudolfas Brinkiai, Saulius Baublys ir kiti, kurių biografinių duomenų neturėdamas negaliu apibūdinti, bet ir jiems iš širdies trokštu sėkmingos ir laimingos ateities.

Stp. Vyktintas

DIRVOJE DIDELIS
PASIRINKIMAS
PLOKŠTELIŲ.

Naujasis daktaras yra